

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
 в Австро-Угорщині: на щільний рік 16 кор.,
 на пів року 8 кор., на четверть року
 4 кор., на місяць 1 кор. 50 срт.
 в Росії: на щільний рік 8 карбованців, на пів
 року 4 карб.
 в інших державах: на щільний рік 32 фр.,
 на пів року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із
тимчасовником „Руска Рада“
 на щільний рік 18 кор. (вт. 9 рублів або 34 фр.)
 а на пів року 9 кор., вт. 4·50 р., або 17 фр.

Ноєдиноке число 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить щодо середи, пятниці і неділі.

По сесії галицького Сойму.

Складаний для переведення реформи ординації виборчою, галицький Сойм занявся всім іншим, тільки не своєю головною задачею, тілько не реформою виборчою. Хоч пересування про те, що дотеперішня ординація нікак не удержить ся, панувало між усіма партіями і стороництвами, та проте справа реформи впала на соймову більшість наче несподівано і викликала такий хаос, що про те, аби реформа прийшла на порядок нарад ще в сій сесії, не могло бути й бесіди.

Комісія для виборчої реформи зібрала ся перший раз дна 9. вересня с. р. і взяла під наради три проекти, які були внесені перед Сойм — а іменно проекти виділу краєвого та послів Олесьницького і Гломбіньского. Кількодневна дискусія над сими проектами не довела до якого результату. Комісія не могла згодити ся на якийсь з сих трьох проектів. Вибрано отже субкомітет, котрому поручено уложене нового проекту.

Наради субкомітету тягли ся щільний місяць на щоденних майже, часами дуже довгих засіданнях. Дуже довго йшла річ про засади загальноти і безпосередності виборчого права. Консерватисти боронили ся особливо против безпосередності; за обома засадами стояли репрезентантси Русинів і демократів.

Вкінци випливло до субкомітету проект п. Бобжинського, який мав погодити оба наприми, та дати можливість вибору і голосування всім, що його досі не мали, а заразом забезпечити консерватистам їх мандати і впливи на Сойм і на край. Проект Бобжинського був з однієї сторони предметом дебат в субкомітеті, з другої предметом торгів поза комітетом. Торги ті вели ся між правицею і лівицею, бо обидві партії разом мають потребу до ухвалення виборчого закона кваліфіковану більшість і лише дорогою компромісом обох тих партій може бути запевнене його ухвалене.

Проект Бобжинського, по довершенню в нім змін, пороблених на бажане лівицею, в послідній редакції представляє ся — після редакції „Діда“ — як слідує:

Сойм має складати ся з 213 членів — а іменно з 9-ох вирилістів (8 епископів і через Академії Наук у Krakowі) і з 204-ох послів з вибору. Тих 204 послів розпадає ся на дві рівні половини: 102 послів вибирають три групи заводові, а прочі 102 виходять з загального, безпосереднього і тайного голосування.

Згадані три групи заводові творять слідуючі три категорії:

А. П. Чехов.

МЕДВІДЬ.

Шутка в 1. дії.

Дальше.

СМІРНОВ (зірдний съміх). Жалоба!... Не розумію за кого ви мене маєте? Справду я не знаю на що ви носите те чорне доміно і похоронили себе в чотирох стінах! Ще б! Се такоє таємничє таке поетичне! Буде хвати коло вашої хати якій небудь юнкер або куцій поет, потягне на вікна і подумає: „Тут живе таємничі Тамара, що з любові до чоловіка похоронила себе в чотирох стінах.“ Знаємо ми ті штучки!

ПОПОВА (вібухає). Що? Як ви съмієте мену все те говорити?

СМІРНОВ. Ви похоронили себе живцем, а от не звали напудровати ся.

ПОПОВА. Як ви съмієте до мене так говорити?

СМІРНОВ. Не кричіть, прошу вас, я вам не приказчик. Позвольте мену називати річи їх справжніми іменами. Я не жінка і привик висказувати свої гадки прямо! Не кричіть, з ласкою своєї!

ПОПОВА. Не я кричу, а ви кричите! Будьте ласкаві зіставити мене в спокою.

СМІРНОВ. Віддайте мену гроши то я пойду.

ПОПОВА. Не дам я вам гроши!

СМІРНОВ. Ні, дасьте!

ПОПОВА. Ні, на злість вам не дістанете автів коїкі!

Можете зіставити мене в спокою.

СМІРНОВ. Я не маю щастя бути автів вашим чоловіком, автів женихом, і тому прошу вас, не робіть мену сцен (сідає). Я того не люблю.

ПОПОВА (задихається від сміху) Ви сіли?

СМІРНОВ. Сів.

ПОПОВА. Прошу вас, виносіть ся!

СМІРНОВ. Віддайте гроши.... (на боці). Ох! який я лютий! Який я лютий!

ПОПОВА. Я не бажаю собі говорити з губрами. Прошу забирати ся геть! (пазза). Ви не винесете ся? Ні?

СМІРНОВ. Ні!

ПОПОВА. Ні?

СМІРНОВ. Ні!

ПОПОВА. Добре! (дзвомить).

IX.
Ті і Лука.

ПОПОВА. Лука! Викинь того пана!

ЛУКА (підходить до Смірнова). Пане, ідуть, коли велять! Тут нічого....

СМІРНОВ (підсмакує). Мовчи! Ти до кого говориш?

Я з тебе салату зроблю!

ЛУКА (ловить ся за серце). Батеньки!... Угодники!... (падає на крісло). Ой слабо мені, слабо. Дух заступило!

ПОПОВА. Де Даша? Даша! (кричить). Даша! Пелягія! Даша! (дзвомить).

ЛУКА. Ох! Всі на ягоди пішли.... Нікого дома нема... Слабо! Води!

ПОПОВА. Забирайтے ся геть!

СМІРНОВ. Не могли бы бути трохи членіїші?

ПОПОВА (затискає кулаки, і тулає ногами). Ви музик!

Грубий медвід! Вургон! Монстр!

СМІРНОВ. Що? Що ви сказали?

ПОПОВА. Я сказала, що ви медвід монстр!

СМІРНОВ (настуває). Позвольте, як ви маєте право обиджати мене?

ПОПОВА. Так обиджу... Ну так що? Ви думаете, що я вас бою ся?

СМІРНОВ. А ви думаете, що як ви поетично сопіріна, то маєте право обиджати мене безкарно?

Так! На поєдинок!

ЛУКА. Батеньки!... Угодники!... Води!...

Редакція, адміністр. і експедиція
„Буковини“

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймається по 20 сот. від

стрічки „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки.

При частіших замовленнях відповідний робота.

Реклама неопечатані вільні від пошти.

Рукописи звертається редакція лише за попереднім застереженням і залученням належності поштової.

В справах редакційних можна уточнювати ся що дні від 9—10 рано і 2—3

по пол. крім неділі і суботи.

шости на заході і по містах — проект Бобжинського чинить і те застуництво Русинів ілюзоричним. У виду того пос. Олесьницький заложив іменем руского народу протест против цього проекту, заявляючи, що на таку реформу Русини віколи не згодяться. В грудні має галицький сойм ще раз зійті ся, щоб перед закінченням свого періоду полагодити остаточно справу реформи; в інтересі руского народу буде, що б краще жадної реформи не ухвалено, а ніж мала б вона стати для него новим поневоленем.

З поміж законів ухвалених соймом в сій сесії найважливіші головною дією: закон ловецький та регулямін соймовий. В дебатах над одним і другим взяли рускі посли живу участь, а проти ухвалення регуляміну в проектованім тексті урядили спільно з польськими людьми обструкцію, як ми доносили вже — не безуспішну.

Що до ловецького закону, який досі був справді неподільним нещастем мужицького населення, рускі посли жадали: щоб мужики мали право, хочби й з обмеженнями, самі піділювати на своїх грантах, щоб право пользовання арендування не в старостствах але по громадах та щоб врешті о поверненні під вчинених дічинною рішав суд, до якого населене мало б довірі, який без провокування відповідав би своїм обов'язкам. Два перші жадання удалося руским послам вибороти хоча й з обмеженем, третє осталося незаспокоєнне. Та будь-що буде новий ловецький закон все таки значно догорійший для мужицького населення як давній — а се головно заслуга руского клубу.

Порівнено також в сій сесії вибір руского члена до виділу краєвого. Руский клуб, який в більшості складається з Українців, розбився в сій справі: українські члени поставили кандидатуру безбарвного п. Охримовича, кацапі п. Ганчаковського. Рішили вибір Поляки, віддаючи більшість голосів Охримовичеві. Справа сама собою не мала б більшого значення, бо час урядування вибраного члена надто короткий та особи кандидатів не варти того, щоб ними занимати ся, але кацапи зуміли надати справі цікавий зворот. Для зedнання голосів кандидатури п. Ганчаковського і загалом ad captandum benevolentiam польської шляхти, виголосив представитель кацапів п. Король довгу бесіду, в якій змалював небезпеку радикального руху для польського і руского народу (читай: польської шляхти і москвофілів) та завізив Полянів, щоб спільно з уміркованими рускими елементами (чи: москофіями) поборували сей рух. Знаючи, що у москвофілів радикалізм є рівнозначний з українством, ми промову посла Короля мусимо уважати офіційною

СМІРНОВ. Стріляти ся!

ПОПОВА. Ви думаете, що як ви маєте дужі кулаки і воляче горло, то я вас боюсь? А? Вургон ви!

СМІРНОВ. На поєдинок! Я вікому не позволяю обиджати себе і не стану дивитися ся, що ви жінка, слабе сопіріння!

ПОПОВА (старає ся перекрити) Медвід! Медвід!

СМІРНОВ. Пора вже зірвати ся з пересудом, що тільки мужчини обов'язані відповідати за обиди!

Рівноправність, так рівноправність, чорт побери!

На поєдинок!

ПОПОВА. Хочете стріляти ся? Прошу!

СМІРНОВ. Сейчас!

ПОПОВА. Сейчас! По чоловікові остали пістолети...

Я сейчас принесу їх сюди... (іде скоро і віртається).

З якою я сатисфакцією відішлю кулью в ваше мідяне чоло! Чорт вас побери! (виходить).

СМІРНОВ. Підстрілю її я курятко! Я не дітвак не сентиментальне щеня, для мене нема слабих сопіріння!

ЛУКА. Батентку рідненський!... (падає на коліна).

Зроби ласку, змійуй ся надімно старим, іди ти звідсі! Налякав на смерть, а тут ще стріляти збираєш ся!

СМІРНОВ (не слухає його). Стріляти ся, отсе рівноправність, еманципація! Тут оба погані рівні!

офертою в цілі злукі і спільноти боротьби з українським рухом. Вправді і досі не було жадної тайної, що москові готові зднати ся навіть з найтищими ворогами руского народу, щоб тільки знищити не мене для них українство, все-ж таки проголошено сеї засади з соймовою трибуни характеристичне на стілько, що варта про него згадати, як про найвищий етап в еволюції московістьства.

Отворене читальні і віче у Вашківцях н. Сер.

В неділю дня 6. жовтня с. р. відбулося отворене читальні „Рускої Бесіди“ в Вашківцях н. Сер. в одній з найкращих кацапських твердинь. Хоть кілька кацапів з Мельничукової школи вже в неділю від раннього ранку увихалися мов скажені по селу і ріжними способами відряджували людям, щоби не йшли на отворене читальні, то все таки явилося споре число чесних селян на се свято. З Черновець прибув посол Спинул, котрого принісли візбрани одушевленім „слави“ а начальник каси Митро Олар передав хліб і сіль. З інтелігенції прибув п. Носевич з Черніківців, п. Т. Бачинський з женею і п. Тевтулом з Іцкан, п. Стришка з родиною, п. А. Одовічук з родиною, п. Д. Покуттар, п. Кепачук з Вовчинця і п. Глівка з Шербівців. Збори отворив п. Вершигора гарною промовою, витаючи п. посла Спинула і всіх присутніх та запрошуваючи на председателя зборів о. Лазара Грігоровича, на его заступ. Митра Олара, а на секретара п. Бачинського, на що всі одноголосно згодилися. Голова зборів подякував за вибір, завізвав візбраних до єдності і згоди і прірік, що буде старати ся повести се нове товариство за шлях, що провадить до добробуту і лішої долі. П. Т. Бачинський обяснив статут товариства, а на внесене п. Глівки ухвалено членську вкладку 50 сот. на рік.

До старшини увійшли: Самуїл Гуменюк гол., Митро Олар заст., Ілля Вершигора писар, Яків Матлінський бібліотекар, Іван Костюк касир; Митро Василаш і Митро Олар Вас. заступн.

Збори ухвалили пристати до головного тов. „Руска Бесіда“ в Чернівцях.

Наступило відтак справоздане п. Спинула із того посольської діяльності. Про се віче пише нам другий дописуватель:

В неділю, дня 6. жовтня с. р. відбулося віче у Вашківцях н. Сер. На віче прибули майже всі виборці місцеві, доокреєна інтенсивність тай штабовій зайдого кацапа Могильницького із Серету під проводом писарчука Шелепюка та Романа. Треба ще сказати, що Вашківці н. Сер. величаються ся кацапи, на чолі котрої стоїть Іван Мельничук, хлібороб із Вашківців.

Голова місцевої каси Дмитро Олар привітав посла Спинула по стародавнім руским звичаю хлібом і солою. По отворенню віча і по вибранню председателя, его заступника та писаря, забрав слово п. посол Спинул. В своїй двогодинній бесіді пригадав посол учасникам, яку то тяжку борбу треба було вести при весняних виборах із кацапами, щоби вислати до Ради державної своїх щиріх людей. Ріжними підліми способами старали ся вони збаламутити народ. Однак

показалося, що народ вже пізнав тих кацапників і своїх найгірших ворогів, бо вибрали до Ради державної своїх людей. Представивши зібраним докладно дотеперішній працю послів руского клубу взагалі, а буковинських послів зокрема, розповів про вибір президента палати і его заступників.

Дальше говорив посол, що вороги робучого народу в парламенті згуртувалися у велику більшість, аби тим успішніше бороти ся проти щиріх заступників народу. Рускі посли повідівши ся почали і собі шукати союзників, як соціальні демократів, щоби ударити ворожі заходи. Згодом згадав п. Спинул о зраді кацапських послів Маркова і Глібовіцького, що зрадили наш народ в парламенті заявляючи, що вони заступають не руско-український народ, а московський. Бесідник закінчив свою промову зазивом до всіх виборців, аби підтримували его і цілій руський клуб, згожуючи ся з їх поступованем у парламенті. З виводами п. посла згодилися всі, навіть і кацапи. По промові п. Спинула забрав слово начальник громадській п. Обух і просив послу, щоби виєдав для громади запомогу і покінчить з дальнішою будовою церкви. Опісля забрав слово кацапський підхвостень Іван Мельничук з Вашківців. В своїй довшій бесіді згадав він про народні кривди через давну куріальну ординацію виборчу і витаючи нову ординацію нарикав на кривди руского народу, яку потерпів через несправедливий поділ мандатів. Згадавши де що про висніні вибори критикував постути послів руського клубу і ганяв їх дотеперішній працю. Одобравши за те виступ послів Маркова і Глібовіцького і приписав їх праці все то, що в так короткій сесії виборів руський клуб для свого народу. Докоряючи п. Спинула за те, чому не постарав ся, аби не виплачувати послам діти під час першої сесії, завівавши їх, щоби виступив із руського клубу і вступив разом з Марковом і Глібовіцьким до московського. На сім закінчив свою бесіду. П. посол Спинул забрав ще раз слово і доказавши докладно всім учасникам, що виводи п. Мельничука то лиши мізерні брехні і клевети на него і цілій руський клуб, запитав присутніх, чи хочуть, аби він вступив до московського клубу, чи й на далі лишився в руському клубі? Всі я один піднявши руки, (навіть Мельничук) сказали: Не хочемо московського, але руського клубу. На сім закінчено віче.

З російської України.

(Перша українська лекція на вищих жіночих курсах в Києві. — Літературна спадщина Марка Вовчка. — Організація „Українського наукового товариства“ в Києві).

17 вересня ст. ст. на вищих жіночих курсах при повній авдіторії відбулась перша лекція по українській літературі проф. Лободи.

В невеликій передмові проф. зняв цікаве для багатьох слухачок питання, який термін має більше право на існування: „Україна“ чи „Малороссія“, і висловився за першим. Далі лектор торкнувся питання про те, де і коли почав свое жите український народ, ілюструючи свої висновки діяльними літературними пам'ятниками. Між іншим, він пригадав і суперечки з цього приводу між Франком і істор. Істріним.

ЛУКА. Батеньку... рідненський, йди з відені!

СМІРНОВ. Вона мені рішучо подобається! Рішучо!

Хоч і якни на шоках, а подобається ся! Я вже готов і довгі її подарувати... і злість минула... Незвичайна жінка!

X.

Ti i Попова.

ПОПОВА (входить з пістолетами). Ось і пістолети... Але звідзе будемо бити ся, мусите показати мені, як то стріляє ся... Я ще ніколи не держала пістолета в руці.

ЛУКА. Спаси, Господи і помилуй... Піду пошукаю садівника і візничка... Звідки взялася така напасть на нашу голову... (входить).

СМІРНОВ (влядає пістолети). Бачите, то є кілька родів пістолетів... Спеціально поєдинкові пістолети в Мортімора кабзелі. А ті виши, то реальні системи Сміт ет Вессон, потрійні, дектраторами, центральні... Дуже гарні пістолети!... Вони коштують що найменше 90 рублів за пару... Револьвер треба держати так... (на бочці). Очі, очі! Горяча баба...

ПОПОВА. Так? СМІРНОВ. Аякже, так... Потім піднімаете курок... ось так прицілюєте... Голову трошки назад! Руку витягніть, як слід... ось так... Потім ось тим пальцем притискаєте що штучку — і більш нічо... Тільки головне правило: не горячите ся і ціліти без поспіху... Старати ся, щоби рука не задрожала.

ПОПОВА. Добре... В кімнаті стріляти ся невигідно, ходім в сад.

СМІРНОВ. Ходім. Тільки я кажу на перед, що я вистрілю у воздух.

ПОПОВА. Ще чого не стало! А то чому?

СМІРНОВ. Тому, що... тому, що... то мое діло, чому!

ПОПОВА. То ви такі відважні? Так? А-а-а! Ні добрі, ви не крутіть! Прощу йти за мною! Я не успокою ся, доки не пробою вашого лоба, ... того лоба, що я його так ненавиджу. Наликали ся?

СМІРНОВ. Так, наликається.

ПОПОВА. Брешете! Тому ви не хочете бити ся?

СМІРНОВ. Тому, що... тому, що ви... мені подобається ся!

ПОПОВА (съміється з любовю). Я йому подобається!

Він съміє говорити, що я йому подобається!

(показує на двері). Можете!

СМІРНОВ (кладе мовчки револьвер, бере шапку і іде):

коло дверей стає, ажилу дивляється на себе мовчики; потім він говорить, несмію підходить до Попової). Слухайте... Ви все що грайтесь ся?

Я теж по чортівік недобрий, але, розумієте... якби то так сказати... Діло в тім, що видите, така історія, властиво кажучи... (кричить). Ну, так, чи я тому що винний, що ви мені подобаєте ся? (ловить поруче присла, крісло тріщить і ломить ся). Чорт зна, які в вас слабі меблі! Ви мені подобаєте ся! Розумієте? Я... я залибився ся!

ПОПОВА. Йдіть від мене, — я вас ненавиджу!

СМІРНОВ. Боже, яка жінка! Ніколи в житі не бачив чогось подібного! Пропав я! Згинув!

Попався в лапку, як миш!

ПОПОВА. Йдіть від мене, бо буду стріляти!

СМІРНОВ. Стрілайте! Ви не можете зрозуміти, яке щастя вмерти під поглядом тих чудних очей, вмерти з револьвера, що его держить та маєнка, аksamітна ручка... Я з ума зійшов! Думайте і рішайте сейчас, бо як я піду звідти, то ми вже ніколи більше не побачимося!

Рішайте... Я дворянин, порядний чоловік, маю десять тисячів річного доходу... трафляю кулею в підкінній гріші... маю гарні коні... Хочете бути моєю жінкою?

ПОПОВА (згорушені, потрясає револьвером). Стріляти ся! На поєдинок!

СМІРНОВ. З ума зійшов... Нічого не розумію... (кричить). Чоловіче, води!

ПОПОВА (кричить). На поєдинок!

СМІРНОВ. Ступиши очі, як школар, як дурак!

ПОПОВА (ловить її за руку, она кричить з болю).

Я люблю вас! (паде на коліна). Люблю, як ніколи не любив. Дванайцять жінчин я покинув, де-

Після лекції до проф. підійшла делегата від курсисток-Українок і, приватавши його з початком українських лекцій, просила надалі вести виклади українською мовою. Проф. Лобода широ подякував слухачкам за привіт й за те, що вони звертаються до його по українському, але відповідаючи на бажання курсисток Укрїнок, сказав, що він радий би виконати їхні прохання, та на жаль не може, бо професорська рада обов'язала його нічого без них не робити, тим паче такого, як виклади українською мовою. Зазначивши далі становище курсів, які зовсім не можна розвивати з університетским, він сказав, що через це курсистки повинні доки що мовчати і брати тільки те, що дають. Крім того, виклади українською мовою пропуштувати муть викладати кожу лекцію і мовою російською, бо богато слухачок не розуміють по українському — а токи одне й теж на двох мовах нееть то приемно. Та й взагалі, додав проф., звертаючись до Укрїнок, ви свою проханням ставите мене в неприємне становище, бо... я не знаю гаразд українською мовою. А се, можна сказати, найголовніша річ.

Такі заяві д. Лободи зробили на Укрїнок прикремне вражене і, звичайно, не могли задовільнити їх і вони рішили таки домагатися свого.

Дуже погано звучать такі заяви проф. Укрїнца!

Як доносить „Рада“, по смерті української писемниці Марка Вовчка остала ся дуже цінна літературна спадщина, яку розглядає тепер у Петербурзі д. В. Доманіцький. Серед паперів небіжки в оригіналах усіх найранійших (12) оповідань П., з дуже незначними поправками в них П. Куліша, недруковане оповідане „Дак“ (написане 1859 року), декілька початих або недокінчених оповідань, листи з Парижа (чедрувані), кілька українських оповідань, написаних в останніх 3—4 роках (одно велике, написане перед самою смертю), дуже цінні листи П. до чоловіка — Опанаса Марковича (1857—1862 р.), листи до неї Куліша, Шевченка (оден), Білозерського, Н. Макарова. Листи ся дають богато цінного матеріалу про часи „Основи“ і основянин, а що найважливіше — показують ступінь за ступінем, коли і при яких умовах що писала Марія Олександровна. Листи М. О. з 1857 р. писані таюю чудовою класичною мовою, що се одно могло б съвідчити про П. авторство, а не чиєсь інше, як би не було певних інших даних, що участь Опанаса Вас. (першого чоловіка) була хиба в тому, що він поставав історичний та етнографічний матеріал для її оповідань. Ті-ж та інші ще листи (Герцен, Тургенєва та інших російських писемників) дають матеріал, щоб зрозуміти, які причини були тому, що Марко Вовчок зійшла з української мови на російську. Усі нові дані д. В. Доманіцький використає для спеціальної статті, що має бути видрукована в одн

б) секції філологічної — для мови, історії літератури, народної словесності — української й загальновітчизняної;

в) секції природної — для наук фізично-математичних, природних і лікарських взагалі і в спеціальному приложенні до українського народу й України.

Особи, що працюють в таких сеерах знання, які ріжними своїми сторонами заходить то в ту, то в іншу групу наук, можуть приставати до тієї секції, до якої почують себе близьшими по характеру своїх занять. Так, географ чи антрополог може пристати чи до природничої, чи до історичної секції, етнограф — чи філологічної, чи до історичної, куди чує себе близьшим.

Нові секції можуть творитись, відокремлятись, коли до них заявляється значне число членів.

Окрім секцій, як організації, спеціальніше підпорядковані для секцій, будуть творитись комісії, до яких можуть належати і не члени товариства. Творене їх буде залежати від зросту роботи. Намічено комісії язикову і етнографічну, для яких можна сподівати ся багато діяльних сил. Дуже пожадана буде комісія статистично-економічна, коли-б знайшлося для неї досить робітників як найскоріш.

І секції, і комісії являються робочими органами товариства. Член товариства не обовязаний належати до них і брати участь в них; хто-ж пристає до них, приймає на себе моральний обовязок брати діяльність участь в роботі тієї секції чи комісії, до котрої він пристає. Окрім котроїсь секції можна належати і до однієї чи більше комісій; можна належати до комісій, не належати до якої секції і навпаки.

Насамперед будуть організовані секції. Коли заявиться до них відповідне число членів, Рада (виділ) скличе їх для організовання своїх секцій, а потім секції спільно вироблять інструкцію для себе, яка буде нормувати їх діяльність. Поки секції і комісії не організуються відповідно, наукову роботу буде організовувати Рада. Вже розпочалися наукові засідання, що мають відбутися що два тижні. На цих засіданнях будуть читатись наукові реферати і розвідки членів присутніх і неприсутніх. Той, хто не володіє українською мовою, може робити свій доклад і по російські. Наукові доклади вийдуть в річнику товариства, для того по доложенню їх мають присилати ся до товариства для видання їх — хто побажає видати їх в річнику товариства. Річник може бути розділений на два види, і реферати, які будуть предложені до нового року, можуть вийти першим випуском весною.

Потім незабаром Рада приступає до організації публичних викладів на українській мові, головно в сфері українознавства. Намічено також, як бажана річ, зладження наукових курсів з ріжними сторінами українознавства для друку, а для ширшої організації наукової роботи і розвідання ріжних справ більш практичного характеру — уладження наукових з'їздів.

Головою товариства, е М. Грушевський, секретарем Ів. Стешенко.

Доси належать до товариства отець члені: Антонович В. Б., Антонович К. Н., Бердо А. А., Біляшевський М. Ф., Василенко М. П., Вовк Ф. К., Грівченко Б. Д., Грушевський М. С., Грушевський О. С., Джиджора І. Н., Доманецький В. К., Дурдуковський В. Ф., Житецький П. І., Каманин І. М., Кватковський Г. І., Колесса Ол., Комаров М. Ф., Корчак Чепурковський А. В., Левицький І. С., Левицький О. І., Лисенко М. В., Лучицький В. І., Лучицький І. В., Михальчук К. П., Модзилевський В. Л., Науменко В. П., Павлуцький Г. В., Перетц В. Н., Русов О. О., Смаль Стоцький С., Сумцоф Н. Ф., Сгєщенко І. М., Тимченко Е. К., Томашівський С., Черняхівська Л. М., Черняхівський О. Г., Шульгин Е. Н., Щербина В. І., Щербина С. Н., Яковлев А. І.

роеювання протоколу з послідних загальних зборів; 2. відступаючого виділу і кружків; 3. вибір нового виділу і кружків; 4. вільні внесення і запитання. Просимо всіх товаришів і Вп. Ділів о ласкаву участь.

— За виділ тов. укр. студ. „Січ“ в Чернівцях: Іван Рожка, голова, Д. Николишин, за писара.

Виділ товариства „Буковинський Боян“ в Чернівцях повідомляє отсім своїх Вп. Членів, що з днем 16. с. м. починає національно свою діяльність. Проби будуть відбуватися правильно що середи і суботи о год. 8. вечором в сали проб. Просимо о як найчленішій участь, щоби можна відразу почати позитивну працю. — Модест Левицький, голова, Д. Николишин, управитель хору.

Загальні збори „Кружка жіночої громади“ в Радянчу відбудуться в неділю, дні 20 жовтня, о год. 3. по полуночі в місцевій читальні з звичайним порядком дневним. Просимо, щоби на збори прибуло дюжинне жіночтво з Жуччи, Чорнавки, і Топорівців.

Загальні збори філії тов. „Руска Школа“ в Станівцях, що мали відбутися 6. жовтня с. р. але через мале число явившихся членів не відбулися, відбудуться в неділю, дні 20. жовтня с. р. о 10. год. перед полуночю в школі будинку в Станівцях з слідуючим дневним порядком: 1. Отворене зборів і прочитане протоколу послідних заг. зборів. 2. Справовдане виділу за мин. рік. 3. Справовдане касове. 4. Вибір нового виділу. 5. Вільні відчити. 6. Нарада над заложенем драматичного кружка. 7. Вільні внесення. Сим запрошую виділ всіх членів нашого тов. як і всіх товаришів і товаришок, котрі ще не належать до тов. автитися численно на зборах і надіслати як найскоріше членські вкладки на руки тов. Дениса Самсона в Барбівцях, згідно вписатися в члені нашого тов. — За виділ: Василь Гришка, заступник голови.

Справлене похибки. В останнім числі „Буковини“ у вступній статті вкрала ся через lapsus тематогіа немила похибка, яку отсім простуємо: В Сереті нема окружного суду, отже й не міг засудити на смерть особу, про яку там говорить ся. Справа мала ся так, що в Сереті судя сідчий переслухував обжаловану, а судив II суд черновецький. Зрештою головний засід осігаеться в повній силі.

Посмертні вісти.

В послідній хвилі довідуємо ся, що в Радянчу помер вівторок 15. с. м. директор народної школи Ярошинський, батько письменниці Евгенії Ярошинської. Похорон відбудеться в четверг рано. В. Й. п.

Із штуки і літератури.

З міського театру. В суботу і неділю дає театр „Cavaleri-ju rusticant“ Масканього та „Bajazzo“ Леонкала, в понеділок оперету Штравса „Das Wiener Blut“. Бачивши отсім представлення, можемо з чистим сумнівом піддергати наш перший осуд: і опера і оперетка виходять як викінчена, гармонійна щільсть. Що найбільше можна би жадати від оркестру, аби трубачі не заглушували сильного і звучного хору, бо через се пропадає не один ефект, пр. вступний хор дівчат в „Cavaleri-ju“. Хор прегарний. Зісінвання в одну цілість, в якій подивити треба гармонію, силу і чистоту іntonacії та певність у співі. Коли-б до тих сопранів та тенорів ще кілька басів, то хор театру з 30—35 осіб перевине би п'ять разів сильнішу букарештенську „Carmen“. З солістів на першім місці треба поставити п. Лінг, яка вміє так незвичайно орудувати своїм голосом та надавати йому відповідний обем, що хто чув єї могучий, драматичний спів та бачив пристрастну гру в опері, не вгадав би, що се та сама легка кокетлива співачка з оперетки. П. Рольфа, що в суботу співав Туріда, мусієв заступити в неділю п. Дайтш-Гаупт, і і треба призвати йому, що вивізяє ся з своєї задачі зовсім добре. Його скала широка, звук голосу мілій, металічний, а головно він добрий артист. Барітон п. Таубер не зумів вибити ся в „Cavaleri-ju“, за те відсіваним прольго в „Bajazzo“ та свою грою зробив на слухачів могуче враження. Bajazzo співав п. Мушинський. Його голос особливо в найвищих реєстрах импонує металічним звуком і силою а загальні вражені степенею поривача, драматична гра. Цікаво, чи його славянське походжене, чи які інші особисті причини спонукали деяких тутешніх рецензентів призначити йому латки; на нашу думку таких сил коби більше. Побічні ролі в операх мали: альтистка пна Геллер, якій однаке роль не дала сим разом розвинути цілої уміlosti в грі і співі. Увагу звертала на себе панна Чіляг, що побіч уроде визначала ся легким ніжним сопраном і кокетною грою як Льюїя в „Cavaleri-ju“. Треба згадати врешті про барітоніста пана Льоренца, який призначає ся до загального успіху опери знаменитою режисерією. В опереті „Wiener Blut“ вибили ся на перші місця елегантні тенорист Дайтш-Гаупт, сопраністка панна Лінг, субретка панна Геля та пан Льотар. — Вибухи съміху викликали пан Шілер пан Гранд і пан Гонад. Перший, як підстаркуватий дипломат з комічним саксонським діялектом, другий як тип віденського Spierbürgera, а третій як камердинер, який звичайно в змозі заступити і свого пана — в донжуанстві. — Годі не згадати і пана Ріхтера, який в однієї коротенький сцені, віддав віденського фіякру. Хори і в опереті були добре і тут належить сказати що похвальні

слово і обом капельникам панови Моцови, що дірігував Cavaleri-ju і Чаянекови, що дірігував „Bajazzo“ і „Wienerblut“ бо добре хори, то вже їх заслуга. Кінчаючи, можемо віддати директорові Кліїнові внові заслужене признання, що опера й оперетка удали ся йому знаменито, що вже і публіка узнала наповнюючи кождий раз цілий театр.

M. L.

НАУКОВИЙ ФЕЙЛСТОН.

Ернест Генев.

Істория розвитку съвіта.

(Конець).

III. Моністична біогенія. Третій головний період съвітового розвитку починає ся повстанем організмів на нашій земній кули і від тоді триває безпереривно аж до нині. Великі съвітові загадки, які нам предложує ся найінтересніша частина історії землі, уважались загально ще на початку 19. століття неизглубимими, або принаймні так трудними, що їх розвязка, здавалось, лежить в крайній дадеччині; при кінці 19. віку можемо з оправданою гордостю сказати, що їх розвязано при помочі модернії біології та II трансформізму в принципі; бавнівіті богато поодиноких проявів сего чудесного „царства життя“ сьогодні так досконало фізикально доказано, як якийсь добре відомий фізикальний феномен в аномальній природі. Заслуга за перший найвіднайдніший круг на съому трудному шляху і за відані дороги до моністичної розвязки всіх біолягічних проблемів належить ся геніальному французькому натуралістові Жанові Ламаркові; він опублікував 1809. в році уродин Шарля Дарвіна, свою „Philosophie zoologique“. В съм орігінальнім творі зробив він не лише величаву пробу, щоби всі прояви органічного життя пояснити з одноцільної, фізикальної точки, але також отворив дорогу, яка одинока уможливлює розвязку найтяжкої загадки на съому поїді: проблем про природне повстане органічних форм родів. Ламарк, що мав рівно широкі емпіричні відомості зоології і ботаніки, визначив тут по перший раз основні риси науки о походженню або теорії десценденції; він показав, як вої ті безчисленні форми звірівного і ростинного съвіта через загальнє перетворене повсталі із сільних, дуже поєднічних першінних форм, і як згодом переміні вигляду через принародлене, в обоєдніні діланю з одідиченем, спричинила сю повільну трансмутацію.

Ламарк визначив основні риси науки о походженню, а Шарль Дарвін 50 літ пізніше не лише не вбито узасаднів всі важні головні речення теорії десценденції, але також уведенем селекційної теорії або науки о половім доборі випозив ті люді, які полишили перша. Між тим коли Ламарк мимо всіх заслуг не міг добити ся успіху, Дарвін мав його в найбільшій мірі; його епохальний твір „Про початок родів через природний добір“ в послідніх сороках ділах перетворив основно цілу модерну біолягічію і підніс II на степень розвитку, який рівнає ся з степенями прочих природничих наук. Дарвін став Коперником органічного съвіта, як і се висловив вже 1868 а в ді Боя-Ремонд, 50 літ опісля повторю.

IV. Моністична антропогенія. Четвертим і останнім головним відділом съвітового розвитку може для нас люді бути сей наймолодший період, в якім розвинув ся наш власний рід. Вже Ламарк (1809) показав, що сей розвиток після здорового розуму можливий лише природною дорогою, через „по ходіні від малпії“, як від найбільше спорідненого сучного звіряття. Гекслі показав відтак (1863) в своїй славній розвідці про „становиско чоловіка в природі“, що се важне приняті в конечним висновком теорії десценденції, і що воно доказане анатомічними, ембріологічними і палеонтологічними фактами; він уважає се „питане всіх питань“ в принципі розвязаним. Описів Дарвін в геніальній способі обговорював свою справу в ріжних сторін в своїм творі про „походження чоловіка і природний добір“ (1871). Я сам вже в своїй генеральній морфології (1866) съому найважнішому проблемові науки о походженню присвятив осібну главу. 1874 опублікував в свою антропогенію, в якій по перший раз переведено пробу: сідити за походженем чоловіка злім рядом його предків аж до найдавнішої першінної форми; при тім опирав ся я рівномірно на три великі памятні історії походження, на порівнюючу анатомію, онтогенію і палеонтологію.

РУСКА КАСА © РУСКА КАСА

тov. зареєстроване з ограниценою порукою

в Чернівцях.

Одніка свого рода українська фінансова інституція на Буковині. — Приймає вкладки щаднічі і опроцентовані їх на 5%. — Пай виносить 40 К і платимо 6%, випускове 2 К. — Родини! Хай кліч „свій до свого“ відібре ся голосним відомою по цілій Буковині і на кождий, що почував себе ціким патріотом-Українцем складає свої ощадності в „Рускій Каſe“.

Приєднуйте нам нових членів!

Дирекція.

Ціна оголошень за одноразове їх поміщення: Цула сторона 80 К., $\frac{1}{2}$ сторона 60 К., $\frac{1}{4}$ стор. 40 К., $\frac{1}{8}$ стор. 20 К., $\frac{1}{16}$ сторони 10 К., $\frac{1}{32}$ сторони 5 К., $\frac{1}{64}$ сторони 2 К., 50 с. — Анонси обчислюється після обему місяця не після мадого тексту.

ОГОЛОШЕНЯ.

За рубрики: Надіслані в Оголошення редакція не відповідає.

При кількоразових або при річних замовленнях, значний спуст.

Дрібні Оголошення мають друком (petit), числяться ся п'є 4 с. від слова.

Належитостій за анонси марками поштовими не приймається.

Прошу всіх тих панів товаришів взгядно управителів шкіл, котрі до тепер не купили еще книжок для дітей, зголосити ся до мене. Даю від книжок 10% робату і плачу порто.

Через те, що оден проценти з доходу, іде на бідні діти, прошу о числени замовлення. З поважанням

Юрій Киязький
учитель в Вашківцях н. Ч.

Г. ФАЙЛІС

усувач нагнітан

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

Працюйте і щадіть!

Вкладки ощадності на 4%

приймає

Товариство взаємного кредиту

„Дністер“

стовариш. зареєстров. з обмеженою порукою у Львові.

Кожного дня (в годинах урядових перед полуднем можна кожну вкладку назад відобрести.

Позички удається Товариству „Дністер“ на 6 проц. за інталуяцією; на кошта покриття дахівками на 5 проц. Сплату розкладається на 10 до 15 років; при 30 ратах піврічних виноситься рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5 кор. 08 сот. від кожних 100 К., позички.

Парцелянти на купно землі можуть в „Дністрі“ отримати позички під догідними умовами.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Дністрі“.

З висків удається „Дністер“ на публичні добродійні ціли квоту 37.275 корон.

Стан 31. грудня 1906:

вкладки	2,561,541.81 К	позички удаєні	2,512,635.62 К
уділи членські	193,659.52 "	цінні папери	138,534.20 "
ф. резервовий і інші	37,338.07 "	льокаций	267,364.04 "

Купуйте землю при парцеляціях.

Кооператив

майже нове

дуже дешево на пропаж. Близьше: Друкарня „Р. Рада“ Чернівці,
ул. Петровича ч. 2. 16—?

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“
можна купити у всіх
філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,
в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

Розповсюджуйте „Буковину“ і „Руску Раду“.

СКЛАД ТОВАРІВ Б. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, улиця Головна-Енценберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Самостійний склад з ц. к.

Фабрики обуви: Антона Чапека у Відни, Ф. Л. Попера
в Хрудимі.

Поручаємо новоспрова.

надірних фабрик а іменно:

Рік заложення 1873.

фабрики капелюхів: І. Генрика Іті у Відни, Осипа
Шіхера і Сіні в Грацу.

Ліжні артикули як:

Найбільший вибір англійських коців до подорожі і плахт.

Пальмікові ручки із срібла або із звичайним, поєднані новістю.

Рукавички Glace із зеленою шкірою, Chair, найменшою сорті

„Fowls“ „Dents“ і т. п.

Склад спідного білу дра, Лімана і правдиве Єгерівске.

Перфуми, мила, щітки до голови, убрання, зубів, убрі на волосе, всікі артикули шортові.

Зброя, Револьвери, рушниці, артикули до полована, всяка

амуніція.

Видав товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарадом Івана Захарка.

За редакцію відповідає: Віктор Стройч.

